PROGRAMMA

Quo

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS, P.T.

RECTOR

CASPAR March/ D.

Med. & Math. Prof. P.

Ad

FERIAS

S. SPIRITUI

SACRAS

ſpiè devotèq; celebrandas,

CIVES ACADEMICOS

ſolenniter invitat ſerioq́; co-
hortatur.

ROSTOCHII,

Typis Hæredum NICOLAI KILII, *Acad. Typ.*

ANNO M. DC. LIIX.

Diſquiri quandoque ſollicitiùs ſolet, (ut ſunt humanæ mentes in ſuperfluis plerũq; quam neceſſariis magis curioſæ) quodnam inter Feſta Chriſticolarum piiſſimæ devotioni cõmendata ſit præcipuũ, ferriq; hîc à diverſis diverſa quodamõdo judicia audiũtur. Nonnulli ſtupendum INCARNATIONIS Filii Dei myſterium cultu ac devotione noſtra præ cæteris digniſſimum cenſent, eò quòd in hac humanæ naturæ, inexplicabili prorſus unionis modo, in divinam adoptione, ſalutis omnis, & quæcunq; tum in hâc tum in alterâ vitâ in nos cadere poteſt, veræ felicitatis fundamentum ſitum, rectè omnino judicant: Alii ſanctiſſimæ Salvatoris noſtri NATIVITATIS Feſtum, quo iſthæc gratioſa noſtræ carnis in ὑπόστασιν τοῦ λόγου aſſumptio manifeſtata orbi univerſo fuit, hôc multò excellentius & ſolennius non ſine ratione arbitrantur. Alii infinitum quidem in hoc Amoris Divini gradum piiſſima admiratione agnoſcentes, Juſtitiæ tamen ſummæ offenſi per ſcelera humana DEI hôc ſolô non ſatisfactum rectè animadvertentes, Infinitæ Majeſtatis læſæ crimen non niſi per infiniti homi-

nis

68700(13)
WELLCOME LIBRARY

nis Chriſti ſeveriſſimam punitionem expiari potuiſſe obſervant; adeòq; acerbisſimæ PASSIONIS DOMINICÆ feſtam nobis meritò recordationem prioribus iſtis præferri malunt. Alii præeunte in Paſchali illa concione Apoſtolo, iſthæc omnia, immenſa licet beneficia, fruſtrà fuiſſe intelligentes, niſi mortis duriſſima ſpicula, Diaboli inſultus atrocisſimos, inferni peſſimos cruciatus ipſemet patientiſſimus Salvator noſter expertus, devictis hoſtibus iſtis omnibus triumphaſſet, invictus à morte reſurgẽs, RESURRECTIONIS iſtius memoriam Chriſtianis omnibus præ reliquis ſolenniorem meritò habendam ſuſtinent: Alii quamvis iſtam pro peccatis univerſi mundi ſatisdationem, iſtumq; poſt exantlatos omnes pretioſiſſimæ redemptionis actus, triumphum JEſu noſtri abundè ſufficere pro ſalute noſtra potuiſſe ſupponant, edocti tn. ipsô Immanuelis noſtri veraciſſimô ore, nondum nos ſecuros omninò & tutos in hâc vitæ miſeria à Satanæ inſidiis carnisque tentationibus, ac mundi illecebris futuros agnoſcentes, niſi ipſe glorioſâ in Cœlos aſcenſione, & abitu ad Patrem peractô, miſiſſet procedentem ab utroque SPIRITUM PARACLETUM, Doctorem, Ductorem, ac Tuitorem noſtrum præſtantiſſimum, atque adverſus omnia in univerſum tentationum genera valentisſimum, præ enumeratis omnibus, ſanctisſimum illud MISSIONIS S. SPIRITUS FESTUM noſtrâ omnium celebratione di-

ne dignisſimum judicant, cujus hoc lætisſimô anni tempore memoriam jucundiſſimam Chriſtiana recolit Eccleſia. Nos, ô mihi charisſimi, quà devotionem, nullam prorſus religioſi cultûs in ullo horum ſacrorum Feſtorum diſcrimen admittimus, fatemur tamen ſapientiſſimam Dei providentiam, noſtræ miſeriæ & imbecillitatis gratioſè miſerentis, per has recenſitas Gratiæ ac Beneficiorum gradus procedere voluiſſe ad conſummationem, qualis nobis in hâc vita contingere poteſt, ſummam, ut lætari omninò in Domino largisſimè, & gratulari nobis profuſisſimè poſſimus, quoties præſens hoc S. SPIRITUS Pentecoſtale Feſtum celebrare conceditur, cujus gratioſà inhabitatione non ſolum tuti ſumus ab hoſtibus nobis infenſiſſimis, Diaboli putate inſidiis, Carnis ſceleratæ deceptionibus, Mundiq; pesſimi tum irritamentis, tum perſecutionibus, ſed ipſius quoq; divinitatis, (ô felicitatem inæſtimabilem!) modò ipſimet ne reſiſtamus, etiam in hâc vitâ alioquin miſerrimâ reddimur utcũq; participes. Extant æquisſimi hujus gaudii externa argumenta in templis, erecta pasſim divino juſſui conformiter viridantia arbuſcula, & reſonantia iterum, ob luctum ex obitu Patris Patriæ Celſisſimi merito lugubri, hactenus quieſcentia Organa & Inſtrumenta Muſica; Eſto, agite, in nobis etiam intus ob adventum tam ſancti Hoſpitis tripudium, nullô aliô vel mœrore

vel qualicunque impedimentó interturbandum. Quod quidem ut fiat, explicandæ mihi omninò impræſentiarum & tantæ *lætitiæ cauſæ*, & *adipiſcendæ* ejusdem *rationes* videntur. Cæterùm, cum jubila paſſim fieri ſoleāt, ſi quādo Rex aliquis aut Princeps benignior Civibus ſuis eam facit gratiam, ut præſentiâ ſuâ ipſis frui ad tempus concedat, quæ, quæſo, jubila nobis ſufficient, quandoquidem ille Regum omnium & noſtrorum gratioſiſſimus Rector Spiritus JEHOVAH acceſſu ſuô tam ſplendidô, præſentiaque tam honorificâ & fructuosâ, miſerrimos nos & tantæ gratiæ prorſus indignos non dedignatur: Præterquam enim quòd eminentisſimæ ipſius dignitati, celſitudo ullius in Orbe Principis comparari nullatenus queat, Præſentiæ etiam longè excellentior modo juſtisſimi gaudii noſtri magnitudinem auget. Neque enim in conſpectum ſolum venit, mox fortè diſceſſurus, ut iſti plerumque mundani Magnates; ſed pectora ipſa noſtra ſubit, non velut hoſpes, ſed incola perpetuum hæc ſua templa inhabitaturus. O gloriam! ô ſuavitatem! ô fortunam, cum nullis omninò in orbe honoribus, delectamentis & opibus, quantumvis maximis comparandam! Quod etenim bonum in natura æſtimari tale poteſt, ſi cum ſummo hoc, & fonte omnis bonitatis conferatur? Quæ mundi deliciæ non amareſcent, ac nauſeam parient, hôc Nectare, hâc cœleſti Ambroſia fruentibus, imò re-

pletis? Quæ gloria mundi, regia licet, aut ſi quæ eſt hâc ſublimior, fumus non erit, immo dedecus, in reſpectu honoris illius, quô FILII DEI & Divinitatis hâc Numinis inhabitatione participes reddimur? Etenim non nuda eſt aut ſterilis hæc S. hujus Spiritus in nobis præſentia, ſed dotes ex ea ac fructꝰ omninò inæſtimabiles in nos cumulatisſimè redundant, quas enumerare hic omnes minimè, ſed venerari ſolum licet. Manifeſtavit ſeſe in prima Pentecoſtali N. T. die ſanctisſimus hic ſpiritus ſenſibili Flaminis & viſibili ignitarum ac diviſarum linguarum ſpecie, congregatis Hieroſolymæ Apoſtolis, totiq; apud eos perſeveranti fidelium cætui, teſtatus hôc ipsô, qualem effectum habiturus ſit in omnibus, quibus ſeſe pariter communicaverit; nempe diſpulſas fore intellectûs omnes tenebras, incalituros verô tum Dei, tum proximi amore animos, extirpanda omnia vitiorum inquinamenta, renovandam ubiq; naturam, & divinæ usquequaque conformandam voluntati; iſta ſiquidem omnia ſacrô nobis hieroglyphicô *Ignis* demonſtrata fuêre, cujus & lucere ac calefacere, & repurgare, inq; ſuam pleraq; convertere ſimilitudinem, proprium novimus. Præterea *Ventô* intercedente dum venit ad Apoſtolos, cæterosq; cum illis congregatos, promoturum ſeſe efficaciter curſum fidei ac pietatis noſtræ, & refocillaturum ſemper, quos tentationum variarum nocivi æſtus quaſi exanimaverint,

verint, indigitavit, haut ſecus ac ſpirans ſonore ventus navigii curſum celeriter ad portum promovet, gratumq; calore languentibus refrigerium præſtare aura commota ſolet. Ne dicam pluribus de *Linguæ* (cujus abuſum eheu! multiplicem atq; exitioſum ſæpe novimus) ſalutari regimine, cui facundiam & eloquendi magnalia Dei promptitudinem, & perſvaſionis inſigne robur ſeſe ſuppeditaturum eô ipsô luculenter inſinuavit quod hanc potius quam aliam (in prima ſui effuſione) corporis partem obſidere voluerit. Demonſtrari iſthæc omnia in Apoſtolis hôc Numine primũ repletis poſſet, ſi noſtrum id hic loci inſtitutum pateretur. Aſt properãdum ad alteram diſcurſus noſtri partẽ quâ allegare promiſimus, *quomodo tanti hujus boni & gaudii poſſimus fieri participes.*

Oſtendit nobis id elegantisſimè Pentecoſtalis hiſtoria. Nimirum *congregati erant Hieroſolymæ cum Apoſtolis fideles alii* utriusq; ſexûs quamplurimi, centum & viginti fere numerô, *perſeverantes unanimiter, in loco elevatiori, expectantes promiſſũ Spiritum deſideriis & precibus devotisſimis.* Quô ipsô docemur, *Concordiam animorum, conventum in locis ſacris, congreſſus cum hominibus piis, abſtractionẽ à rebus mundanis ac terreſtrib9, precesq; ſerias & indefeſſa deſideria, fundata fide in promiſſionibus* divinitùs factis, requiri omnino, ſi quidem ſanctisſimũ hunc Spiritum in noſmet derivari percupimus. Horreo, dum hæc meditor & ſcribo, quod neceſſaria hæc requiſita tam rara paſſim meminerim. *Concordiã* ubi hodiè, quæſo, inveniem9? Non eſt ea proh dolor! inter Collegia integra, non in Collegiis, nõ inter ſingulos. Ubiq; eheu! regnat animorũ diſſidiũ, exacerbatio hoſtilis, nihilq; fere audias hodie in orbe, niſi bella, injurias, diffamationũ proceſſus, litigia privata, funeſtaq; ac ſcelerata, nullôq; prorius titulô honeſtioribus probanda *Duella.* *Loca ſacra* quam pauci, aut non niſi pro more, frigidè & ſine ardore ullo, viſitãt? *Cum piis* quis *converſari* ſatagit?

tagit?

tagit? In *cauponis* magnam indies reperies frequentiam, in *tẽplis* raritatẽ; *Conventus piorũ*, & pietatis causâ rariſſimi, vel nulli; *Malorũ congreſſus* multiplices, quibus immiſcentur ſæpenumero illi, trahũturq; eò vel inviti, qui à pietate cæteroquin non ſunt nimium alieni. *A mundanis quis abſtrahit animũ?* Hæremus fere omnes in imo, terreſtribus magis addicti opibus, deliciisq;, quàm ad cœleſtia, quæ ſola verè bona, adſpirantes. *Precibus* quis eâ quâ par eſt devotione indulget? Diſtrahuntur animi curis tum noxiis, tum ſuperfluis, vel impediuntur deliciis mundi, ac malorum hominum irritamentis, vel nimiâ quandoq; in ipſis officii negotiis ſollicitudine, ſub quâ vel ipsa deſideria ac ſuſpiria, quæ fieri iſtis non obſtantibus poterant utiq;, & ſufficerent quandoq; Deo benignisſimo, ſuſpenduntur ac ſuffocantur. O ſtatum hominis hodiè miſerrimum & periculoſiſſimum!

Vos ô mei, quotquot eſtis hôc inprimis ſcriptô compellandi, agnoſcite ejus fœditatẽ, obſervate ſalutis perdendæ occaſiones, & animarũ veſtrarũ pericula; Studete meliori & cautius agendæ vitæ. *Sectamini concordiam & pacem, attendite ſeriò concionibus ſacris, abdicate vos omni malorum, & veſtro vitæ generi difformiũ conſortio; Quærite* Viros Juvenesq; *probos*, modeſtos & pietati devotos, cum his ubi converſati frequẽtiùs fueritis, experiemini certisſimè, cumq; ſummô veſtrum emolumento, quantum in formandis moribus animisq; valeant exempla. Ita Iram Dei, Magiſtratûs indignationem, & pœnarum omnes effugietis moleſtias. *Deum* inſuper frequentibus ſeriisq; *fatigate precibus*, ut largiatur vobis *Spiritum Rectorem*, *Ducem*, ac contra Mundi Satanæq; tentamenta *Tuitorem*. Exaudiemini ſpondeo, à Patre benignisſimo & veſtræ ſalutis cupidiſſimo (extat n. promiſſio: *ſi quid petieritis &c.*) fietq; adeô, ut non hiſce ſolum Pentecoſtalibus feriis cum Cœtu piorum intimiùs lætari, ſed gaudere etiam, pleni ſanctô Flamine, per omnem vitam, atq; olim in triumphanti Eccleſia jubila ſine fine fundere, hymnosq; perpetuum cantare posſitis Trinuni JEHOVÆ, cujus utiq; Nomen nunc & in ſecula benedictum. Fiat, Fiat.

P.P. die XXX. Maji ANNO M.DC.LIIX.